

Akadeemilise Põllumajanduse Seltsi eelseisvaid ülesandeid

ENSV Rahvakomissaride Nõukogu määrusega nr. 841 22. sept. k. a. taastati TR Ülikooli juures endine Akadeemiline Põllumajanduse Selts (APS).

APS-i sihiks on võimaldada oma liikmel saada põllumajanduslikes küsimustes täielikumat ülevaadet, uurida igaükselt ENSV põllumajandust ja tema arenemist, edendada põllumajanduslikku teadust ja haridust ning kaasa aidata ENSV põllumajandusliku kultuuri taseme tõstmiseks ENSV-s.

Nende suurte sihtide taotlemiseks on seltsi liikmetel ees lai tööväli. Selts võimaldab neile tutvumist kodu- ja välismaise põllumajandusliku kirjandusega, populariseerib põllumajanduslikke uurimusi ja viimaste rakendamist põllumajanduses.

Peamiseks ülesandeks agronoomide perel peaksid olema põllu- ja aiakultuuride viljakuse tõstmise küsimused ja põllumajanduse eesrindlaste saavutuste teaduslik analüüsimine ning lookuvõtmine. Eriti kartulikasvatuse alal tuleb tõsiselt tähelepanu pöörata varase söögikartuli kasvatamisele ja selle saagi tõstmisele. Tööstuskartuli tootmisel tuleb eriti hoolitseda suure tähtsusega saavutuste eest. Agrotehnika arendamine tuleb suunata Darvini õpetuse rõõbastesse. Meie põllumajandusteadus peab omastama nõukogude darvinistide — Mitshurini ja Lössenko koolkonna saavutused. Sellega ühenduses on huvitav vaadelda kõige kõrgemaid saake maailma põllumajanduses (prof. Bondori andmed) ja võrrelda neid NSVL põllumajanduse stahhaanovlaste saakidega tsentner pro ha. Siin näeme järgmist:

	Kõrgem saak kapitalistlikes riikides	NSVL-s
nisul	60	101
suhkrupeedil	700	1200
söödappeedil	1468	2800

Need rekordilised saavutused NSVL-iidus on kõigepealt tingitud sotsialistlikust riigikorrast — plaanikohasest põllumajanduse arendamisest ja moodsa tehnika kasutamisest. Nõukogude põllumajandus on rajatud kindlale teaduslikule alusele ja teaduse saavutuste kasutamisele.

Nõukogude Liidu sotsialistlikus põllumajanduses on uute kultuuride aretamine võtnud ennenägematu ulatuse. Ülemaailmse kuulsusega seleksionäär Mitshurin oli suurim õpetlane ja meistri sotsialistliku puuviljaajanduse alal. Ta võitis endale ülesandeks nihutada lõuna karedasse põhja, et asutada meie kodumaal miljoneid hektareid suurepäraseid viljapuuaedu. Põhilised meetodid uute vormide loomisel baseeruvad hübriidisatsioonil eriti kaugele perekondade vahel. Taimede ristlemiseks kasutas Mitshurin mitmesuguseid kultuure ja metsikuid viljapuid kõigist maailma osadest.

Peab mainima akadeemik Tsõtsini tööd mitmeaastase nisu aretamise alal nisu ja orasheina hübriidiseerimise teel. Väga huvitavat tööd korraldab Der-

shavin sama probleemi alal. Mainitud tööde aiuseks on hübriidisatsioon ja valik. Et saada vähe murduvaid viljapäid, sooritas Dershavin valiku 300 000 (aimest, välja valides vaid 6.

Meenutagem seevastu Johanseni katseid, kes taotles darvinistliku loomuliku valiku eitamist, tegeldes umbes 2—3 seemnega!

Praktika tõestas täielikult darvinistlikud kujutused sellest, et kunstlik valik, korraldatuna inimese poolt, on selles loovaks jõuks, mille abil on loodud mitmekesised kultuurtaimed. Mis on looduses toimuva loomade ja taimede muutmise põhjuseks? Darvinism vastab: võitlus olemasolu eest, loomulik valik ja lahklemine (divergeerumine) looduses toimuva orgaaniliste vormide muundumise põhjusteks. Darvinismi seisukohtadest lähtub nõukogude põllumajandusteadus.

ENSV-s tuleb edustada põllumajanduslikku mehhaniseerimist ja leida meie oludele vastavaid masinaid ja riistu, et jõuda põllumajanduse mehhaniseerimise alal vanemate nõukogude vennasvabariikide tasemele. Umbrohtude bioloogia alal tuleb jätkata tõhusat tööd ja välja töötada umbrohtude tõrjeviisid vastavatele keskkondadele. Samuti tuleb meie kodumaal korraldada põhjaleike uurimusi taimkatete alal. Olulisemateks ülesanneteks meie põllumajanduses jäävad aga loomakasvatuse probleemid. Meie karja tõuloomade alged ei ole halvad, kuid puudub laialdane kultuursöödabaas. Enamikus on ENSV-s looduslikud heina- ja karjamaad, millede heintaimede koostis on võrdlemisi madala väärtusega. Ka pole meil seni tõhusat tööd tehtud heinaseemne kasvatuse edustamiseks, mis omakorda pidurdab kultuurheinamaade ja karjakoplite rajamist.

On tarvilik revideerimisele võtta meie külvikord ja nendesse rõhkem lülitada heintaimede kultuure. Samuti tuleb jätkata söödaraatsioonide uurimist. Sõjaolukorras tingituna on eriti taimkaitse tagaplaanile jäänud, kuid nüüdsest peale tuleb tõsiselt tähelepanu pöörata taimehaiguste ja kahjurite tõrjele ja tõrjeviiside väljatöötamisele, et pidurdada haiguste ja kahjurite levimist.

Tuleb alata töödega kevadkülvil õigeaegse läbiviimise propageerimiseks. Meil on tarvis olla ka eestvedajaks ning propagandistideks individuaal- ja üldise abimajandite abistamisel. Meie linnade ümber peavad tekkima aiandusvööndid.

Nagu selgub, on APS-i liikmete tööpõld mitmekesine ja laialialatuslik. Vajame paljude inimeste jõupingutusi eesotsas meie agronoomide perega, et kodumaa põllumajandust kõrgele tasemele tõsta.

Praegu toimub endiste APS-i liikmete registreerimine ja uute liikmete vastuvõtmine. APS-i liikmeks astuda soovivad teatagu endast Tartu, Lai 36.

A. M a r l a n d,
APS-i juhatuse esimees